

לניסים קוראים מיסים

הפרופסור לכלכלה מיכה מיכאלי אמר בטלוויזיה, שהעסק הזה, של ההזרמה, יפוצץ את העסקה. נורא. אני מקווה שגם פרס ומדעי הקשיבו. הצרה היא שהם עושים היפך מעצתו של הפרופסור המלומד, ותכל. ביתנים, יש להודות, כי ההזרמה היא השמן על גבי הנס הכלכלי החריש, הקרוי עיסקת-החבילה. כשפת הכלכלנים קוראים לשמן המניע את הוצאות הממשלה "הזרמה", כלשונו קוראים לזה אונברדראפט ללא כיוסי. רק ממשלה הסיכוכת על ניסים, יכולה לצפות שבסברואר ואולי אסילו כבר בינואר המודר לא יעלה שוב בקצב שהודר גל אליו בחודשים האחרונים.

פרס אונברדראפט, ללא כיוסי

לממשלה יש שלושה מקורות-הכנסה. אנחנו, האזרחים, שחלקם משלם, בעיקר השכירים, את מלוא המס, והיתר קצת פחות ולעיתים הרבה פחות. העם היהודי בגולה, המשלם את מיסיו באמצעות מגביות ומה שיותר חשוב, ממשלת ארצות-הברית, שהסכה למשלם מענקים ופועל קבוע.

מתברר ששלושה מקורות אלה אינם מספיקים. עכשיו פתוחות רק שתי אסי שריוות: להגדיל את ההכנסות משלושת הגורמים, או להקטין את ההוצאות של הממשלה. מתברר שקשה להגדיל את ההכנסות. עוד יותר קשה להקטין את ההוצאות. נשארה הדרך השלישית: ליצור יש מאין — להדפיס כסף. ובכן, בכל יום בחודש האחרון נכנסו למחזור המישה מיליארד שקלים חסרי-כיוסי, שהוצאו ממרתמי בנקישראל (130 מיליארד שקלים מדי חולקים ב-25 יום, בלי שבתות, שבהם לא עובדים ב.בנקישראל). בקיצור, יותר כסף רץ אחרי פחות סחורות ושירותים

מה עושה מיליונר רעב, המגיע הביתה כל עוד נפשו בו, או קיבת עימו, ומיד עם היכנסו מכריז שהוא רוצה לאכול מדי? אהה, אומרת האשה, או העוות לטבח, זה עוד לא מוכן, ואז מחמת-זעם, מודיע המיליונר על פיטורי העוות והטבח עצמו. לא עוד.

מיליונר, הרוצה לחסוך מכספו כדי שיוכל לה גיע למיליון השני, רוכש את מכשירי-הפלאים החדש, המצוי, כמובן, כולבו המפורסם בניו-יורק, האמאכר שלימיר. הוא רוכש, אם לא נחשתם עד עכשיו, את מחמד-המזון בעל התכונות הנעלות שלהן: המחמם הלו, שרבות מן המיסעות המפורסמות עושות בו שימוש, מורכב משתי מנורות של 250 וואט, המספקות אור חם אינפרא-אדום, בעל חום של עד 100 מעלות, כדי לשמור על המזון בחום מתאים לקראת הופעתו של בעלי הבית.

רק רגע, שכחנו להזכיר שאת המזון עצמו, מי חביתה ועד אומצה (סטייק, בעברית טובה) צריך להניח על מגש מרובע מיוחד, הרומה בכל למגשי המצננת-הנור ובאנגלית קלה טוסטר-אובן; וכך, רבותיי, נשמר החום בתוך המגש.

אבל, זה עוד לא הכל. המחמם שלנו מסוגל גם להפשיר מזון מוקפא, והרי זה עוד יתרון שלא יסולא בפז (ועל פי המחיר, בנינו למה). מה גם שאת גובה המנורות ניתן לווסת בן 15 ועד 35 סנטימטר, ובהתאם לכך, כמובן, את החום עצמו. הכל עשוי פלדת אל-חלד מצופה כרום מבריק, כמובן. המחיר למיליונרים הסכנים הוא 200 דולר. והנה עוד המצאה חדשה, שאיש עוד לא חשב עליה. בגודל פשוטות — יעילותה — נניח שאתה בבית. הסרת מכבר את שעוהיד שלך. עכשיו אתה תלוי ברחמי שעון דיגיטלי (מיספרים). אתה מצוין לכיוון השעון, לא רואה כלום. המרחק מקשה על הראיה, כדרכם של יצרני שעונים דיגיטליים, שבהם הספרות הן קטנות, לעומת זה המחיר גדול. ובכן, מה עשה הממציא? פיתח שעון דיגיטלי שולחני קטן עם ספרות-ענק. עכשיו נוכל תמיד לראות, ואפילו מקצה-החדר, את השעה המדויקת.

קטן. בגלל הסכנות העצומות הארוכות לכל ביצה הטמונה בחול, ולכל צאצא רך ימים. אך בתנאי-הווה מבוקרים הריבוי הוא עצום, והגידול זול יחסית. כהגיע הצעירים לגיל 3 הם נטבחים. עורם או בשיא יופיו וערכו. וגם בשרם לא נזרק, אלא משמש מערך במיסעות שונות בארצות-הברית ובאירופה.

את חוות-התנינים מנהלים שני חברי המשק: מזכיר-המשק לשעבר, עימנאל סולניק, והצעיר שהביא את התנינים למשק, אלון תבור. מספר עימנאל: "השקענו בחווה יותר מ-500 אלף דולר. אם הנסיון יצליח, תהיה החווה מהגדולות בעולם. חוות-התנינים הקיימות באפריקה הן ברר כלל בניחול מיישפחת. כשבני

התנינות מטילות

את הביצים בתא,

הקיבוצניקים לא

מחכים, מעבירים

הביצים למדגרה,

ואז, אם יש מזל

יש תנינים צברים

המישפחה נעזרים בפועל אחד או שניים. עלינו במיקרה על להקתרביה. שהיה מועדת למקום אחר. לנו יש הקרקודילים האפריקאיים. לעומת מבוואימה, שאליה הובאו קרובי מיישפחתם, האליגטורים האמריקאי אינם, שכדי להביאם ארצה היה צורך אף באישור של הסנאט האמריקאי.

התייעצנו עם הפרופסור מנדלסון, שהוא בריסמכא לענייני זהלים, והוא טען שאינו ממליץ על פיתוח הענף. בגלל הטמפרטורות בישראל. בלהקה שהבאנו ארצה יש זכר אחד לכל חמיש נקבות. הזכר הגדול ביותר שוקל יותר מהצי טון. ההגינה האמיתית תתחיל עם עונת-ההטלה הראשונה. בטוח שכבר בהם הביכורים הראשון נובל תנין לטקס."

לטייל בקאהיר *

כ שדנו בקיבוץ אם להקים חווה ולהשקיע בנושא כה מרוחק, היו הלבטים רבים. ולכסוף הובא העניין לפני אסיפת-הקיבוץ. בין המעטים שהביעו התנגדות היתה מורתו והמבנה של לרה-התנן אלון תבור. המורה התייבה היקשתה: "זה לא סוציאליסטי להקים ענף שיספק מיצוד שנועד למעמד העשירים!"

כשהורמו הדידים. התקבלה ההצעה ברוב עצום. ביום החמישי לפני שבועיים הגיע מטוס אל-על בטיסה רגילה מקאהיר. לפיליאת הנוסעים נודע להם שבתאי המיטען של המטוס, כישם ארוזים וקטורים כהלכה. מובלים ארצה 210 תנינים.

לקאהיר הגיעו התנינים בטיסה מיסחרית מוימבובה (ורודיה בעבר). השם הובלו למטוס אל-על. אך תנין המוד אחד שלא ביקר עדיין בקאהיר. וחלל החוצה מארגו. והחל ללכת לעבר הפירמידות. קצת פניקה קצת תושיה. והתנין הוכנס לאחד כבוד שנית לארגו. והמושיך בדרכו הארוכה. קול ישראל סיפר את הסיפור הזה שבוע — מבלי לרעת שהתנין הזה בדרכו לקיבוץ בישראל. שילה יריב ■ העולם הזה 2466

הבורסה

סמוך על

בעלי-הבית

יש אלוהים, צעק, בקול כמובן, אחר מבאי הבורסה הקבועים ביום הראשון השבוע. אני חייב להודות, ההוכחה לקיומו של האל, בעיקר בין כותלי הבורסה, הרשימה אותי במיוחד. מתברר שהמשקיע הארוך (בענייני השקעות) חגג יחד עם יתר באי הבורסה את עליות השערים. הפעם, להבדיל, יש להם רקע, שכדאי לעקוב אחריו.

מתברר שהסיכוי היחיד לעשות היום קצת כסף הוא דווקא בבורסה. כל יתר אסיקריה-השקעה איבדו את זוהרם. הדי בנקים, אלא מי, דסקו לנו את הפקים והתנסים, בעיקבות הורדת הריבית על סקדנות בשקלים, ומה שגרוע עוד יותר — הריבית מפגרת הרבה אחרי המודר. נגמרזו הימים הטובים של התנסים. הסתים מסגר מעט אחרי המודר ואיננו טוב להשקעות קצרות-טווח, בגלל מחיר הכניסה והיציאה ממנו. הדולר השחור כמעט שלא זו. בקיצור, צרות. אין במה להשקיע. אז, אם אין מנוס, פונים לאלוהי הבורסה, וזה עוזר. עובדה, סכומים גדולים התנסו ביום ראשון על הבורסה, וכשזה קורה, התוצאה המיידית היא עליות שערים חדות.

מה כל זה אומר למשקיע המצוי, שהשבוע יוצא מתוכנית-ההיסכון עם כמה מאות אלפי שקלים ואולי יותר? זה אומר שיש סיכוי שהבורסה תמשיך לעלות, סיכוי יותר גדול מאשר, למשל, ההיפך. אני תמיד בעד זהירות. לא צריך להכפיל את הכסף ביומיים, למה שיותר בטוח לעשות עשרה או אולי עשרים אחוז בשבוע, וזה כבר בגדר האפשרי.

מי שחושב ובצדק, ישים מינסחו בקרנאמנות המתמחה במניות. יש הרבה כאלה וגם אותן, את הקרנות, מנהלים הבנקים. מי שרוצה שולי-ביטחון גבוהים יותר יקנה איגרות-חוב צמודות למדד. היועץ בנבג יגיד לכם איזה.

ושוב אני חוזר על עצתי — מי שרוצה השקעה לטווח ארוך ייטיב לעשות אם ישקיע במניות כבדות, המייצגות גם יציאה וגם בעלי-בית שאם שר לסמוך עליו. בעוד שנה, אולי אסילו שנתיים, יבוא על שכרו.

אין לי מה לומר על המניות הבנקאיות שבהם רר. מי שמאוד רוצה, יכול למכור מעט מאלה שקנה לאחר ההסדר ולהיכנס לחופשיות. עכשיו תורן.

זהב: הסיכוי והסיכון

אני רוצה לחזור לענייני הזהב. זהב של ממש. בשבוע האחרון ירד מחירו שוב ונע סביב 330 — 335 דולר לאונקיה. זהו מחיר נמוך מאוד. שפל של שנתיים. כלומר, במשך השנתיים האחרונות לא נרשם מחיר נמוך מזה. המומחים קוראים לזה, לרמה החדשה של מחיר הזהב, "ריצפה", או "קרתמכיה". במילים אחרות הם אומרים, לא הגיוני שהמחיר ירד עוד. את זה הם אומרים על סמך ניסיון-העבר ולמרות שאותם מומחים נכשלו בחודשים האחרונים בתחזיות על ירידת הדולר, שהמשיך לעלות, יש סיבות טובות להסכים איתם הפעם.

כיוון שלאזרחי ישראל אסור לקנות זהב, אני חוזר להציע לקנות תכשיטי-זהב. אבל לפני זה כמה עצות. זהב לצורכי השקעה בצורת תכשיט. מוטב שהיה בו יותר זהב ופחות תכשיט. לזה מתאימה שרשרת-זהב, למשל. קניתם, עוד לא שילמתם, תברקו אם יש חותמת לאימות הקאראט. תכולת-הזהב בתכשיט. אין חותמת — אל תקנה. אל תקנה ברחוב. תדרוש תעודה המפרטת את תכולת-הזהב. דרוש גם קבלה, בכלל מעים. זה חשוב. מוטב לשלם מעים ולקבל זהב, מאשר לחסוך את המעים ולקבל... אני לא רוצה להגיד מה.

ברוך-כלל תהיה הפרמיה, המחיר הנוסף על ערכו של הזהב. בסדר גדול של 30% מערך שרשרת-זהבה, ולעיתים גם יותר. זה המחיר שמשלמים עבור היות השרשרת תכשיט. אתה משלם עבור ההנאה שתהיה לאשתך מהתכשיט בעשר, עשרים או שלושים השנים הבאות. לזהב, בניגוד למכונת-כניסה, למשל, יש תכונת-יסוד: הוא לא מתבלה. ערכו נשמר לאורך תקופות ארוכות. עכשיו תרשמו לפניכם שאונקיה של זהב זה כדיוק 31.1 גרם. ועוד משהו: אסור להשוות השקעה בזהב להשקעה פינאנסית. בזהב הסיכון קטן מאוד, בהשקעה פינאנסית הסיכון גבוה פי כמה. לעומת זה הסיכון גדול יותר. זה מי שיש לו כבר כמה השקעות עם סיכון גבוה, יכול להרשות לעצמו, ואשתו בוודאי לא תתנגד, השקעה נוספת במתכת צהובה. עכשיו בדיוק בא משהו ואומר שפתם בלטה היא השקעה טובה יותר. טוב, אני לא רוצה להתווכח, יש הברל בין המתר לאסור. וחוז מזה, אני לא אמרתי שהאסור אינו רצוי, אבל במידה, והערה אחרונה. ככל מקום שנאמר הוא קונה, הוא יעשה, הכוונה גם להיא: גם לה מותר לקנות תכשיטים מחשבונית-היא או וגם מחשבונית-הוא.